

Raport Sieci wg FarmaProm

Prezentujemy obraz sytuacji ukształtowanej na rynku aptecznym na dzień 1 października 2020 roku.

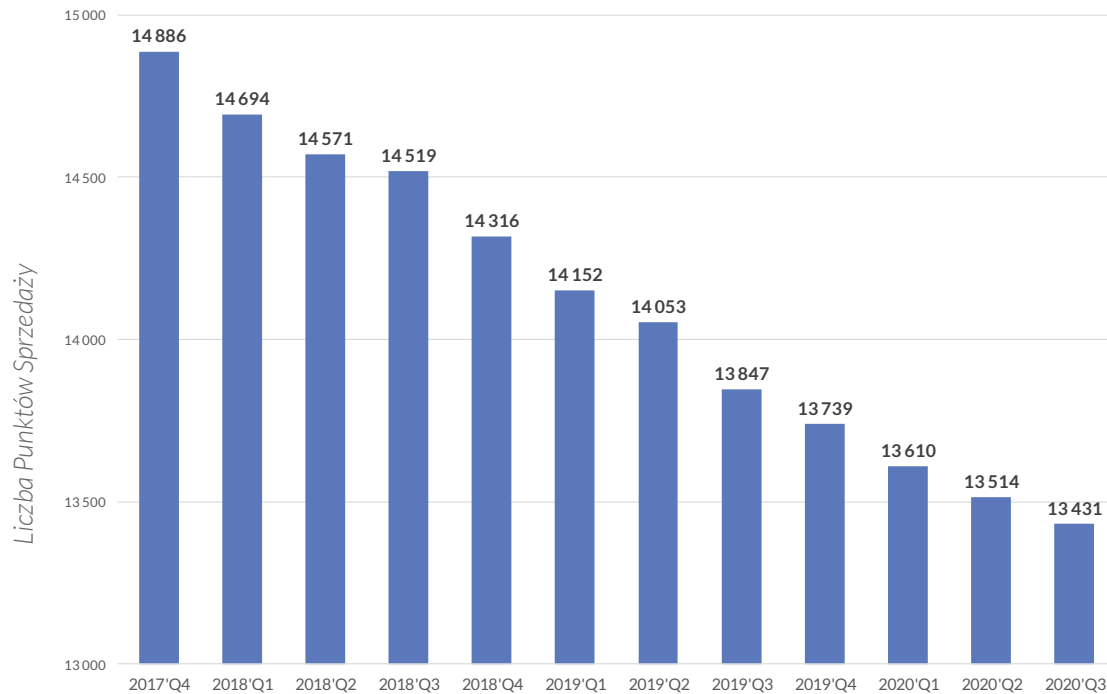
W tej edycji raportu przedstawiamy zmiany, jakie zaszły podczas trzeciego kwartału 2020 roku. Publikowane przez nas informacje pomagają podejmować skuteczne decyzje biznesowe na ciągle zmieniającym się rynku aptecznym.

308 ↓

Od początku bieżącego roku liczba Punktów Sprzedaży aktywnych w bazie FarmaProm spadła o **308**.

Kolejne edycje raportu

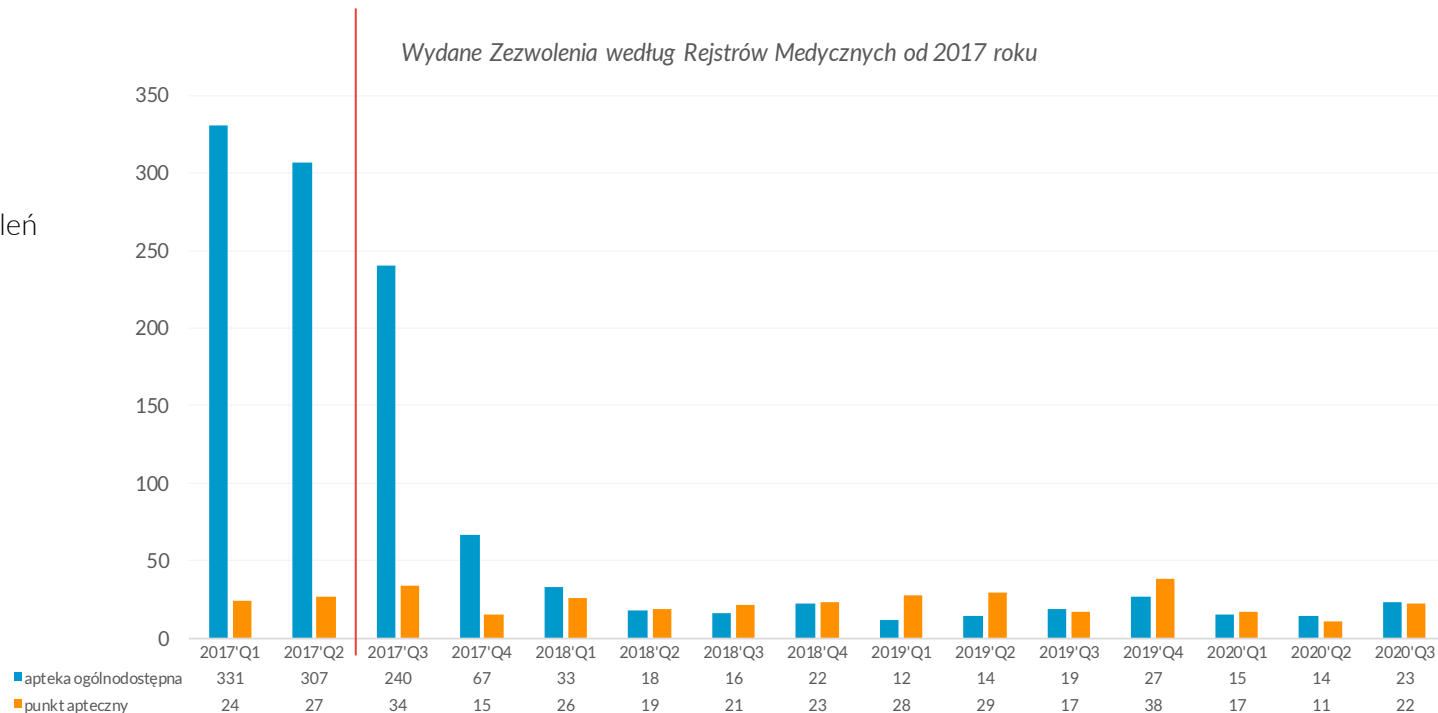

23

Liczba nowych zezwoleń wydanych dla aptek ogólnodostępnych (w trakcie Q3'2020).

25 czerwca 2017 r. weszła w życie nowelizacja Prawa farmaceutycznego (tzw. „Apteka dla Aptekarza”)

Wydane Zezwolenia według Rejestrów Medycznych od 2017 roku

DEFINICJE

niezbędne do skutecznej analizy
danych zawartych w raporcie.

PODMIOT

Jest to zarówno jednoosobowa działalność gospodarcza, prowadząca jedną lokalną aptekę, jak i grupa spółek komandytowych, prowadzących ogólnopolską sieć liczącą kilkaset **Punktów Sprzedaży**. Każdy Podmiot, niezależnie od wielkości i formy prowadzenia działalności, to w praktyce jedno miejsce decyzyjne.

PUNKT SPRZEDAŻY (PS)

Są to apteki ogólnodostępne oraz punkty apteczne

PODMIOTY INDYWIDUALNE

Są to Podmioty kontrolujące jeden **Punkt Sprzedaży**

PODMIOTY SIECIOWE

Są to Podmioty kontrolujące co najmniej dwa **Punkty Sprzedaży**

SIECI

To **Podmioty sieciowe** zrzeszające co najmniej 5 **Punktów Sprzedaży**

MAŁE SIECI

To **Podmioty sieciowe** zrzeszające od 2 do 4 **Punktów Sprzedaży**

SIECIOWY PUNKT SPRZEDAŻY

To taki **Punkt Sprzedaży**, który należy do **Małych sieci (2-4 PS)** lub **Sieci (5 i więcej PS)**

* Przy ustalaniu wielkości Podmiotu nie bierzemy pod uwagę aptek internetowych.

** W liczebności Podmiotów nie uwzględniamy aptek franczyzowych, partnerskich oraz grup zakupowych.

FAKTY

Podsumowanie i najważniejsze
dane za Q3'2020

Liczba PS spadła wyłącznie w segmencie Sieci (-99).

Szczegółowe informacje [na slajdzie 12](#)

W bazie FarmaProm:

107
nowych aptek i punktów
aptecznych (PS)

Nowa koncesja lub zmiana właścicielska

190
aptek i punktów aptecznych
(PS) zostało zamkniętych

83
spadek liczby aptek
i punktów aptecznych (PS)

Szczegółowe informacje [na slajdzie 12](#)

47

tyle PS spółki Jeronimo Martins Drogerie i Farmacja pod nazwą Hebe zostało zamkniętych pod koniec lipca

13

o tyle wzrosła liczba Punktów Sprzedaży zlokalizowanych na wsiach. We wszystkich pozostałych wielkościach miejscowości liczba PS zmniejszyła się

Liczba Podmiotów sieciowych w Polsce wzrasta

24

nowe Podmioty sieciowe

21

Podmioty sieciowe, które przestały istnieć

Szczegółowe informacje [na slajdzie 14](#)

1,6 p.p.

o tyle zwiększy się przeciętny rabat, gdy przeliczymy półkę przedstawicielską po cenach regularnych

14,7%

tyle wyniósł średni rabat transakcyjny udzielony w trzecim kwartale '20

Szczegółowe informacje [na slajdzie 20](#)

W przypadku niemal **6,3% wszystkich Podmiotów sieciowych**, zmieniła się liczba aptek i punktów aptecznych

Szczegółowe informacje [na slajdzie 13](#)

RAPORT

Sieci wg FarmaProm,
stan na 01.10.2020

Podstawowe informacje – Q3'2020

12 / 27

Całkowita liczba punktów aptecznych nieznacznie wzrosła. Udział segmentu Podmiotów Indywidualnych również nieznacznie wzrósł, co stanowi zmianę trendu.

Typ	Liczba aptek	Procent aptek	Liczba punktów aptecznych	Procent punktów aptecznych	Liczba Punktów Sprzedaży	Procent Punktów Sprzedaży	Liczba Podmiotów	Procent Podmiotów	Liczba aptek internetowych	Procent aptek internetowych	
Podmiot Indywidualny	3 289	(0)	26,9%	358 (+1)	30,3%	3 647 (+1)	27,2%	3 647 (+1)	67,9%	29 (-2)	21,8%
Małe Sieci	2 992 (+13)	24,4%	483 (+2)	40,9%	3 475 (+15)	25,9%	1 357 (+10)	25,3%	41 (0)	30,8%	
2 PS	1 395 (+27)	11,4%	217 (+9)	18,4%	1 612 (+36)	12,0%	806 (+18)	15,0%	21 (+1)	15,8%	
3 PS	880 (-24)	7,2%	143 (-9)	12,1%	1 023 (-33)	7,6%	341 (-11)	6,3%	8 (-1)	6,0%	
4 PS	717 (+10)	5,9%	123 (+2)	10,4%	840 (+12)	6,3%	210 (+3)	3,9%	12 (0)	9,0%	
Sieci	5 968 (-99)	48,7%	341 (0)	28,8%	6 309 (-99)	47,0%	370 (-7)	6,9%	63 (0)	47,4%	
5 - 9 PS	1 247 (-38)	10,2%	179 (-6)	15,1%	1 426 (-44)	10,6%	223 (-7)	4,1%	22 (0)	16,5%	
10 - 14 PS	754 (+2)	6,2%	63 (-11)	5,3%	817 (-9)	6,1%	71 (0)	1,3%	12 (0)	9,0%	
15 - 24 PS	610 (-25)	5,0%	59 (+16)	5,0%	669 (-9)	5,0%	36 (0)	0,7%	9 (0)	6,8%	
25 - 49 PS	594 (-36)	4,8%	9 (+1)	0,8%	603 (-35)	4,5%	20 (0)	0,4%	6 (0)	4,5%	
50 - 99 PS	944 (-1)	7,7%	15 (0)	1,3%	959 (-1)	7,1%	14 (0)	0,3%	9 (0)	6,8%	
100+ PS	1 819 (-1)	14,9%	16 (0)	1,4%	1 835 (-1)	13,7%	6 (0)	0,1%	5 (0)	3,8%	
Ogółem	12 249 (-86)		1 182 (+3)		13 431 (-83)		5 374 (+4)		133 (-2)		

Stan na 01.10.2020 r.

Widoczne są efekty wprowadzonej w 2017 r. ustawy **Apteka dla aptekarza**, całkowita liczba PS w Polsce nadal maleje. Od 01.01.2018 r. liczba PS w Polsce spadła o **1455**. W Q3'2020 spadek liczby aptek dotknął najbardziej segmentu Sieci.

Jest to pierwsza edycja raportu, w której obserwujemy wzrost Liczby Podmiotów na rynku aptecznym!

W powyższej tabeli, oprócz informacji dotyczących podziału Sieci na początek października 2020 r., zamieszczono również informacje dotyczące zmian (netto) w stosunku do stanu z 01.07.2020 r. (różnice zawarte w nawiasach).

Zmiana liczebności Podmiotów sieciowych – Q3'2020

13 / 27

Podmioty Sieciowe					
Typ	Bez zmiany liczebności PS	Wzrost liczebności PS	Spadek liczebności PS	Nowe	Podmioty Sieciowe, które przestały istnieć*
Małe sieci	1295	10	30	22	18
2 PS	769		15	22	16
3 PS	330	3	8		2
4 PS	196	7	7		
Sieci	323	23	22	2	3
5 - 9 PS	210	6	7		
10 - 14 PS	58	6	6	1	
15 - 24 PS	30	5	1		1
25 - 49 PS	16	2	1	1	2
50 - 99 PS	8	3	3		
100+ PS	1	1	4		
Ogółem	1618	33	52	24	21

W przypadku ponad 6,3% wszystkich Podmiotów sieciowych, zmieniła się liczba aptek i punktów aptecznych.

W pierwszym kwartale powstało 24 nowych Podmiotów sieciowych.

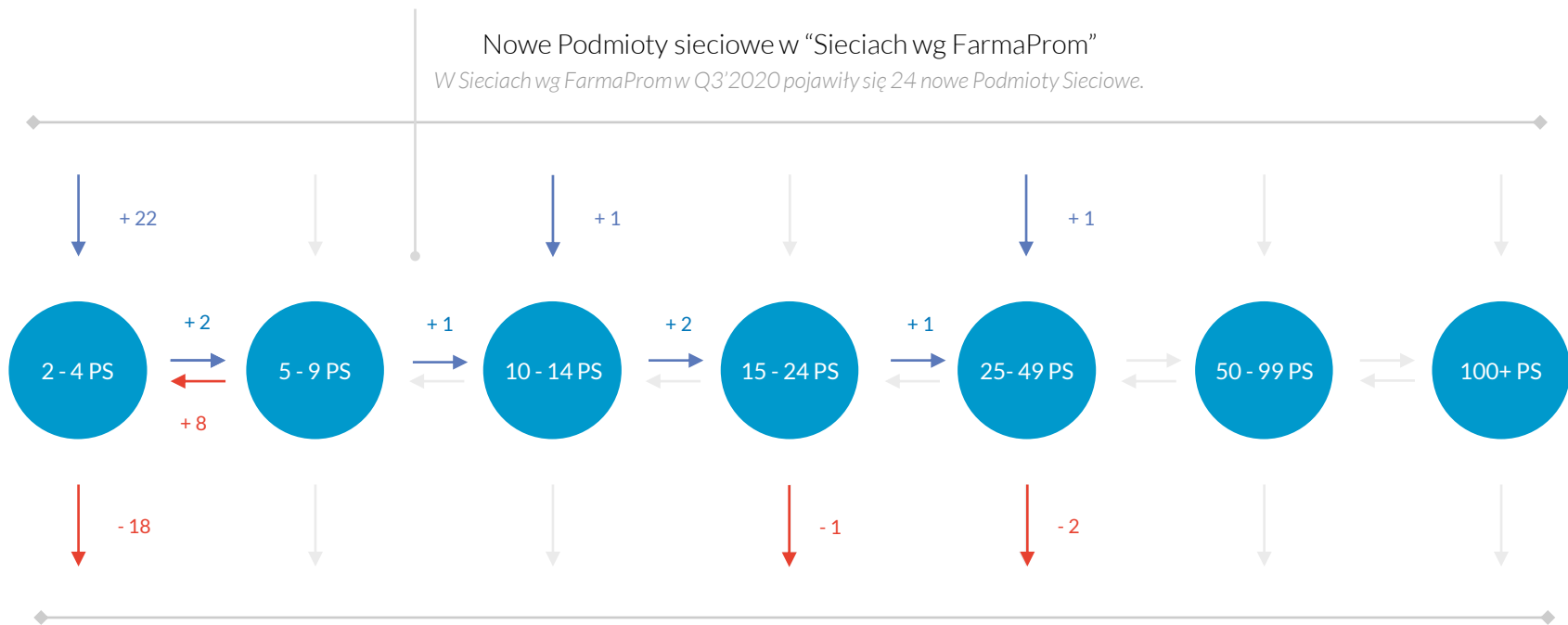
* Są to Podmioty sieciowe, które podzieliły się na mniejsze Sieci, zamknęły się, bądź zostały Podmiotami indywidualnymi.

Przejścia Podmiotów między segmentami – Q3'2020

14 / 27

Największa liczba przejść Podmiotów między segmentami zauważalna jest między segmentami 2-4 PS a 5-9 PS.

Podmioty, które przestały być Podmiotem sieciowym w "Sieciach wg FarmaProm"

21 Podmiotów w Sieciach wg FarmaProm w Q3'2020 przestało być Podmiotem sieciowym.

Rozkład PS względem wielkości miejscowości – Q3'2020

15/27

Liczba Punktów Sprzedaży w Q3'2020 zmniejszyła się we wszystkich kategoriach wielkości miejscowości, oprócz Wsi.

Na wsiach wzrosła zarówno liczba aptek, jak i liczba punktów aptecznych.

Zmiana liczby PS względem wielkości miejscowości i segmentu – Q3'2020

16/27

Wielkość miejscowości	Podmioty Indywidualne	2 PS	3 PS	4 PS	Małe Sieci	5 - 9 PS	10 - 14 PS	15 - 24 PS	25 - 49 PS	50 - 99 PS	100+ PS	Sieci
Duże miasta (powyżej 500 tys.)	3	-3	-4	5	-2	-1	0	-8	-7	-2	3	-15
Metropolie (200 tys. - 500 tys.)	-1	4	-4	5	5	-7	1	1	-9	-1	-2	-17
Średnie miasta (50 tys. - 200 tys.)	1	8	-7	-2	-1	-8	2	1	-16	-1	1	-21
Małe miasta (10 tys. - 50 tys.)	11	-3	1	-3	-5	-14	5	-20	-11	-1	-3	-44
Miasteczka (poniżej 10 tys.)	-6	9	-4	3	8	-10	-3	2	2	-1	-2	-12
Wsie (poniżej 5 tys.)	-7	21	-15	4	10	-4	-14	15	6	5	2	10
Ogółem	1	36	-33	12	15	-44	-9	-9	-35	-1	-1	-99

Analizując Podmioty Indywidualne i Małe Sieci wspólnie, nie odnotujemy spadków liczebności PS w żadnej wielkości miejscowości.

Spadki liczebności PS zanotowane przez Sieci 25-49 PS we wszystkich wielkościach miejscowości (powyżej 10 tys.) w Q3'2020 to efekt niespodziewanego zamknięcia sieci Hebe.

Powyższa tabela przedstawia zmianę netto liczby PS w rozbiciu na wielkość segmentu Sieci i wielkość miejscowości (stan na 01.07.2020 vs stan na 01.10.2020).

RABATY

transakcyjne

W oparciu o dane z **Systemu transakcyjnego FarmaProm** przeanalizowaliśmy wysokość rabatu udzielanego przez producentów, w zależności od wielkości kupującego Podmiotu.

Opracowanie uwzględnia wyłącznie zamówienia produktów OTC zrealizowane poprzez ogólnodostępne (niefirmowe) hurtownie farmaceutyczne.

Dodatkowo, dla produktów będących półką przedstawicielską dopasowaliśmy ceny odpowiadających im produktów regularnych.

Wyliczony w ten sposób **poziom rabatu będzie wyższy** niż wynika to wprost z danych transakcyjnych.

W pierwszych 3 kwartałach br. **średni rabatu** uwzględniający **cenę regularną produktów** sprzedawanych jako **półka przedstawicielska** był o **1,6 p.p. wyższy**. W zależności od wielkości Podmiotu będącego stroną transakcji, różnica między podejściami wynosi średnio od 1,5 p.p. do 2,2 p.p.

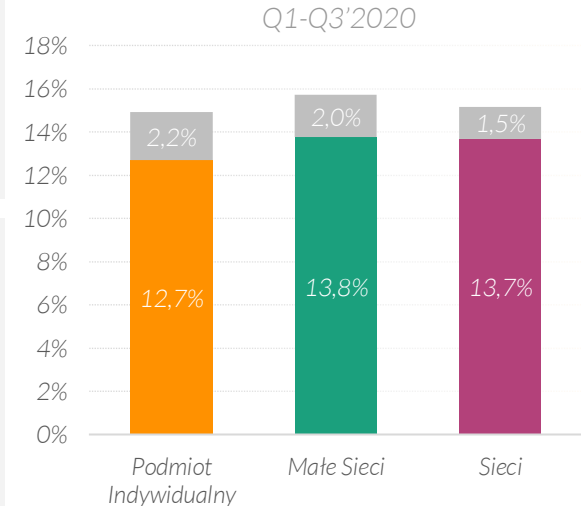
Rabat prezentowany na kolejnych stronach raportu uwzględnia powyższe przeliczenie.

Produkt	Szt.	Kwota przed rabatem	Kwota po rabacie
Siła Zdrowia	1	19,99 zł	18,39 zł
Siła Zdrowia p. przed.	1	0,01 zł	0,01 zł

Rabat łącznie 8%

Produkt	Szt.	Kwota przed rabatem	Kwota po rabacie
Siła Zdrowia	1	19,99 zł	18,39 zł
Siła Zdrowia p. przed.	1	19,99 zł	0,01 zł

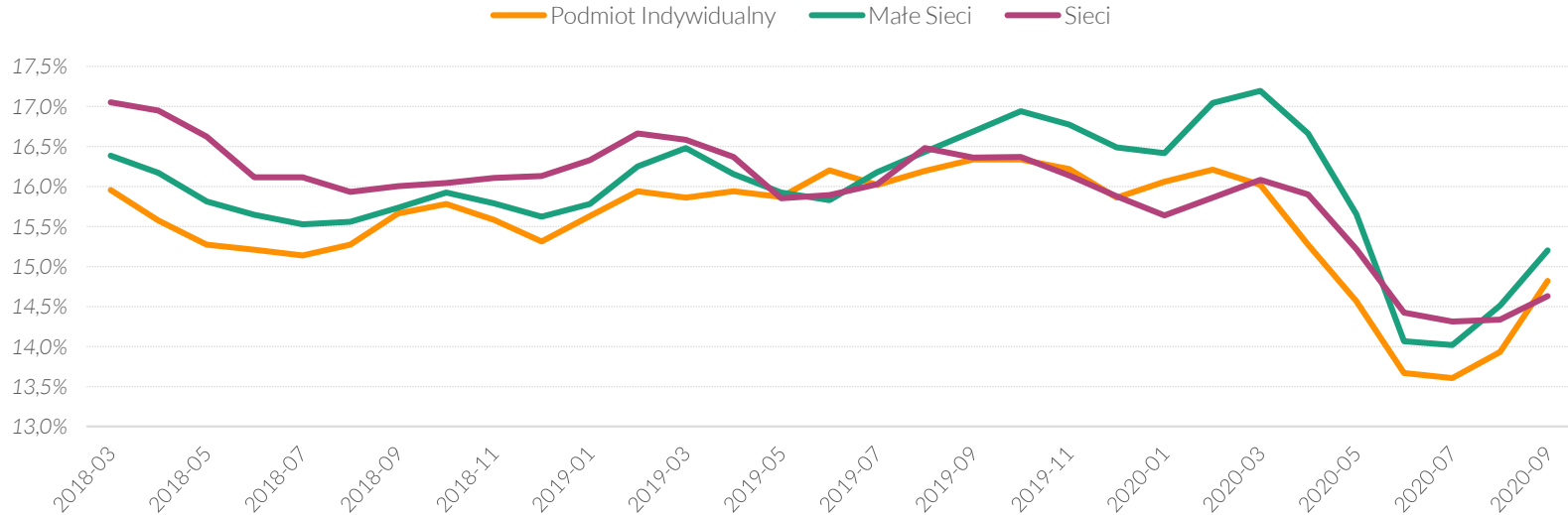
Rabat łącznie 54%

Rabat transakcyjny – 3-miesięczna średnia krocząca od 2018 roku

19/27

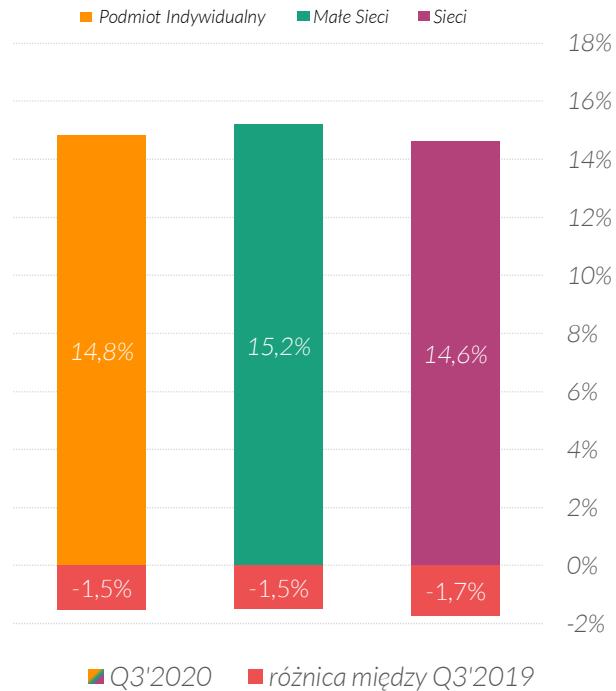
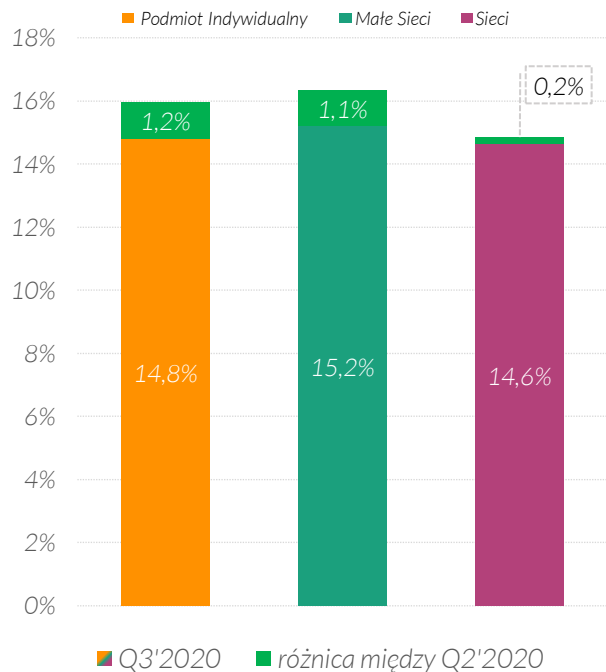
W analizowanym okresie obserwujemy spadek średniego rabatu % udzielanego podmiotom **Sieciowym**. Poziom rabatowania dla **Podmiotów Indywidualnych** i **Małych Sieci** charakteryzuje się podobną zmiennością, jednak **Małe Sieci** mogą liczyć na nieco większy rabat, zwłaszcza na przełomie zeszłego i bieżącego roku. **Pandemia** rozwijająca się w drugim kwartale br. przyniosła znaczący spadek udzielanego rabatu podmiotom aptecznym. Miesiącem z największą ujemną dynamiką okazał się kwiecień, lecz kolejne miesiące przynoszą powolny wzrost rabatowania. Gdybyśmy uznali rabat transakcyjny za jedyną formę bonifikaty udzielanej na rynku, **Sieci** straciłyby pozycję najsilniej rabatowanych podmiotów.

Rabat transakcyjny w Q3'2020 – porównanie kwartał do kwartału oraz rok do roku

20 / 27

Wobec statystycznie najmniejszych od 2018 roku rabatów udzielonych w Q2'2020, **miniony kwartał przyniósł poprawę**, zwłaszcza dla Małych Sieci oraz Podmiotów Indywidualnych.

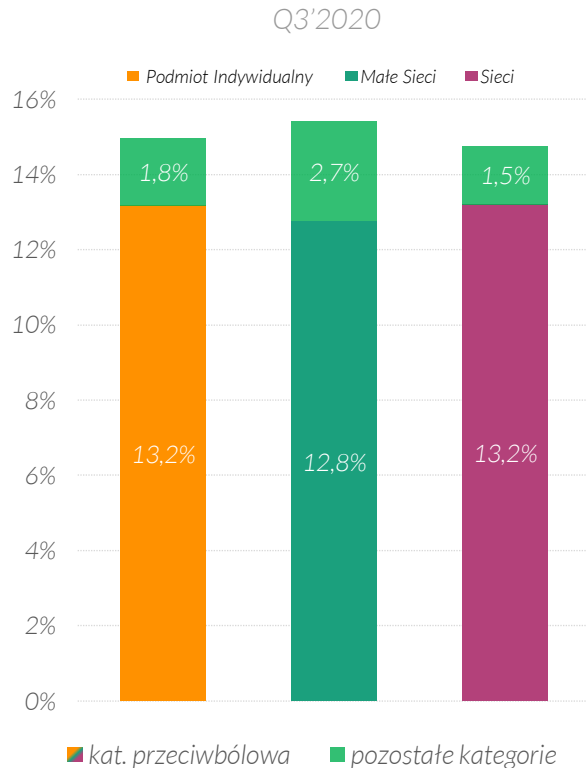

Jednak te same wyniki zestawione z analogicznym okresem zeszłego roku przypominają, że rabat transakcyjny udzielany przez przeciętnego producenta **wciąż nie jest** tak hojny **jak przed rokiem**.

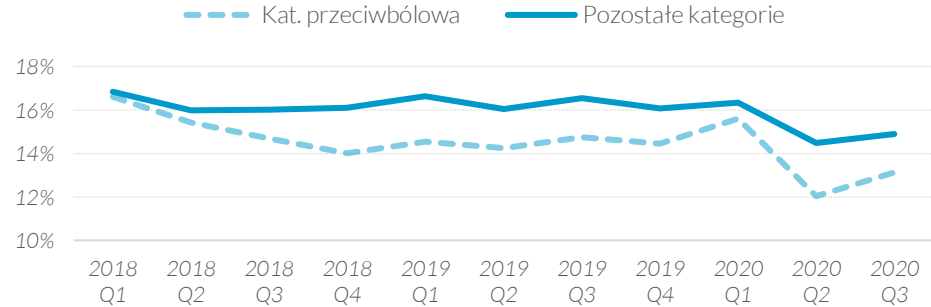

Rabat transakcyjny w kategorii preparatów przeciwbólowych

21/27

Do kategorii preparatów przeciwbólowych zaliczamy wszelkie preparaty przeciwbólowe dla dzieci i dorosłych, również na bóle migrenowe czy bóle mięśni i stawów (doustne lub do stosowania miejscowego).

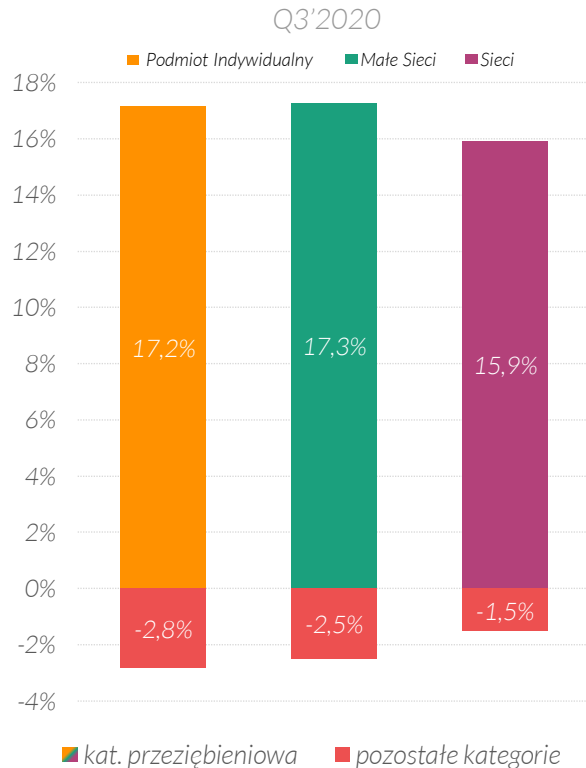

Średni rabat udzielany przez producentów na preparaty przeciwbólowe jest istotnie niższy od średniego rabatu udzielanego w pozostałych kategoriach produktowych. W minionym kwartale **kat. przeciwbólową** przeciętnie rabatowano na poziomie **13,1%**, natomiast **pozostałe** kategorie na poziomie **14,9%**. Zależność ta jest **stosunkowo stała**.

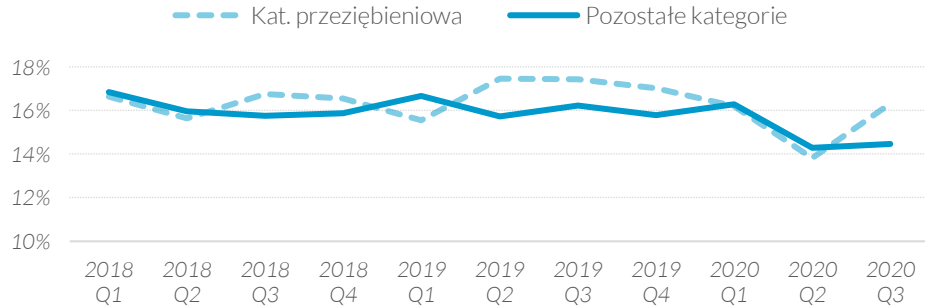

Rabat transakcyjny w kategorii preparatów na przeziębienie

22 / 27

Do kategorii preparatów na przeziębienie zaliczamy preparaty na przeziębienie ogólne, katar, ból gardła czy kaszel. Uwzględniamy także preparaty wspomagające oraz wzmacniające odporność.

Średni rabat udzielany na preparaty na przeziębienie, licząc od początku 2018 roku **był wyższy o 1,8 p.p.** od średniego rabatu udzielanego w pozostałych kategoriach produktowych. W Q3'2020 rabaty udzielone dla największych Podmiotów na produkty z tej kategorii były niższe niż dla Podmiotów Indywidualnych i Małych Sieci. Pomimo sezonowości, **produkty należące do kategorii przeziębieniowej najczęściej są rabatowane mocniej** niż produkty z pozostałych kategorii.

Podział wielkości Klientów (średni kwartalny obrót*):

- **do 2 mln zł**
- **2 – 10 mln zł**
- **powyżej 10 mln zł**

W każdym z przedziałów, przeanalizowane zostały transakcje co najmniej 25 Producentów.

Prezentowane wyniki obejmują trzeci kwartał 2020 r.

Dane dotyczą wyłącznie zamówień produktów OTC, zrealizowanych przez ogólnodostępne niefirmowe hurtownie farmaceutyczne.

Poziom rabatu uwzględnia cenę regularną produktów będących półką przedstawicielską.

* średnia z 3 kwartałów bieżącego roku

Udzielany rabat a wielkość Producenta i Podmiotu kupującego

24 / 27

Największą rozpiętość międzykwartkową obserwujemy wśród Klientów z obrotem do 2 mln zł i wynosi ona co najmniej 12,7% niezależnie od wielkości Podmiotu, któremu rabat został udzielony. Świadczy to o **dużym zróżnicowaniu poziomu rabatowania pośród Producentów** z tego przedziału. Widzimy również, że wraz **ze wzrostem obrotu Producenta spada średni poziom udzielanego rabatu**, niezależnie od wielkości Podmiotu kupującego. W każdym z analizowanych przypadków, oprócz rabatów udzielanych Sieciom przez największych Klientów, **przeciętny rabat jest większy od mediany**. Oznacza to, że ponad połowa Producentów udziela de facto niższych rabatów niż wynosi średnia.

W prezentowanym raporcie opieramy się o dane dotyczące wyłącznie rabatów udzielanych sieciom w pełni właścicielskim według definicji projektu *Sieci według FarmaProm*.

Poznaj poziom rabatowania w bardziej szczegółowym ujęciu z uwzględnieniem sieci franczyzowych oraz wirtualnych. Możliwe jest również spojrzenie z perspektywy podmiotu indywidualnego, a to wszystko w ramach indywidualnie zdefiniowanego rynku.

Te i wiele innych wartościowych informacji dostarczają nasze projekty *Segmentacji Aptecznych FarmaProm*.

Pozostając do dyspozycji zapraszamy do kontaktu i rozmowy z naszymi konsultantami:

Krzysztof Baron

krzysztof.baron@farmaprom.pl 721 380 000

Stanisław Faber

stanislaw.faber@farmaprom.pl 721 340 000

Krzysztof Pachacz

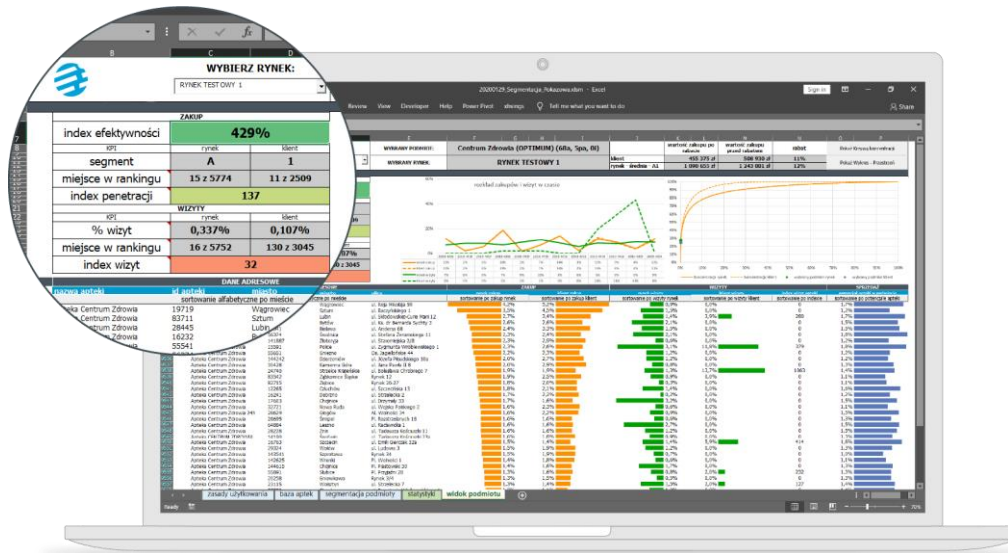
krzysztof.pachacz@farmaprom.pl 697 370 000

Arkadiusz Sadowski

arkadiusz.sadowski@farmaprom.pl 540 626 498

Piotr Lewandowski

piotr.lewandowski@farmaprom.pl 695 610 164

Potrzebujesz dodatkowych danych? Skontaktuj się z nami!

Sieci wg FarmaProm to projekt, który cały czas się rozwija.
Prowadzimy badania w takich obszarach, jak:

- apteki franczyzowe,
- biura apteczne,
- sieci wirtualne,
- centra decyzyjne.

Zapraszamy do kontaktu z działem analiz: analitka@farmaprom.pl

FarmaProm Polska sp. z o.o. sp. k.
ul. Czerwieńskiego 12 | 31-319 Kraków

+48 (12) 290 99 00
biuro@farmaprom.pl | helpdesk@farmaprom.pl

Helpdesk FarmaProm pracuje w dni robocze
w godzinach 8:00 – 20:00.

www.farmaprom.pl

